

“DE ZANDBERG”

Kwartaalbericht over het wel en wee op onze boerderij

Nr 49 - Voorjaar 2016

Laat de lente maar komen!

Lang, veel te lang, is het kil, nat en winderig geweest. Maar op deze Paaszaterdag zit het er dan toch echt aan te komen: het voorjaar. Een voorzichtige 15 graden was het hier vandaag en dat voelde best goed. Zeker wanneer de wind even minderde of zelfs wegviel, was het prima. Om het te vieren hebben we voor het eerst wat lammetjes in de wei laten lopen en die vonden dat spannend en prachtig. Hieronder meer. Omdat de winter qua temperatuur best mild was, heeft die weinig sporen achtergelaten. Geen vorstschade aan have of goed, naar we denken geen uitgehongerde (want bij strenge vorst veel energie verbruikende) bijenvolkjes, geiten die de hele winter door regelmatig naar buiten konden en wijzelf zijn niet ingesneeuwd (helaas). De magnolia staat nu op springen, vannacht schakelen we over op zomertijd, de grutto's zijn alweer een weekje terug, kortom: geniet van de lente en fijne Paasdagen!

Vijf lammetjes!

Zoals jullie in de Kerstnieuwsbrief konden lezen, zijn we het afgelopen najaar met twee dames naar de

bokken geweest. We schreven toen: “Als het goed gegaan is, werd Liesje gedekt door Johan en heeft Bella enkele intieme momenten gehad met Sarie's Jelle. Dat betekent mid maart een drie- of viertal lammetjes (statistisch gezien althans, want het kan alles van nul tot acht worden) en daarmee naar verwachting een bescheiden en overzichtelijk aantal.”

En inderdaad, we zijn inmiddels de geplande twee bevallingen met daaruit vijf lammetjes verder. Vorige week dinsdag beviel Bella vlot en probleemloos van een drieling (een meisje en twee bokjes) en afgelopen woensdag kreeg Liesje twee bokjes. Die laatste

bevalling verbaasde ons een beetje want was twee dagen voor de uitgerkende datum. Dat was nog nooit gebeurd: tot nu toe varieerde het bevallingsmoment van de uitgerkende dag tot 12 dagen over tijd. Woensdag hoorden we rond het middaguur een hoop geblaas en gekreun vanuit de shelter achterin de standweide en toen we gingen kijken, konden we nog net helpen om lammetje 1 ter wereld te brengen. Liesje naar de stal gebracht, en het kletsnatte lammetje in een handdoek gewikkeld en ook gebracht, en in de stal gewacht op de volgende (natuurlijk weet je dat niet zeker maar Liesje was nog steeds behoorlijk dik). Dat duurde lang, eigenlijk te lang, zodat Mary-Ann controleerde hoe het tweede lam lag. Zij dacht: achterstevoren en dan bellen we de dierenarts meteen. Die was snel ter plekke, controleerde, constateerde (dat het lam op zich goed lag maar met een teruggeslagen kopje) en assisteerde. Toen lag er ook lammetje 2 en dat was dat – twee bokjes van Liesje. Iedereen maakt het goed, wel geven we het meisje van Bella de fles want anders komt ze net te weinig aan haar trekken terwijl we haar waarschijnlijk gaan houden en dus geen groeiachterstand willen hebben. Vandaag ging de drieling voor het eerst naar buiten en zoals altijd vonden ze het prachtig. Uitgelaten springen, meteen op de tegelstapel willen staan en voor het eerst met de neus tegen het schrikdraad (oei!). Aan het eind van de middag liepen ze braaf met Bella terug naar de stal – eindelijk hebben we modellammetjes.

En vier kipjes

Sinds we op De Zandberg zijn gekomen, houden we kippen. We begonnen met Chaamse hoenders en met Chaamse haan Tinus, maar omdat we enkele kippen verloren, hebben we na een paar jaar wat Noordhollandse Blauwen bijgekocht. De afgelopen 12 maanden zijn we bovengemiddeld veel kippen kwijt geraakt (aan de buizerds denken we, maar vos en/of wezel sluiten we ook niet uit). Ons verliesgemiddelde van 1 kip per jaar liep in 2015 op naar 5 verdwenen kippen, waardoor de toom wel erg klein werd. En omdat Tinus een prima haan is maar niet vruchtbaar, resteerde alleen de aanschaf van nieuwe kippen.

Daarom vorige week een viertal nieuwe kipjes gehaald die als het goed is met een maand of drie-vier volwassen zijn en dan in de nazomer aan de leg gaan. Daarmee zitten we weer op acht kippen en dat is best een fatsoenlijk aantal. De nieuwe kipjes vinden hun nieuwe woonplek (nu nog een apart hok) reuze spannend en kunnen inmiddels zelf 's avonds het trapje naar het nachthok op. Want driemaal raden wie er anders in de schemering in het kippenren ligt om ze voorzichtig te vangen en in het nachthok te zetten.....

Stoute konijnen

“Konijnen zijn leuke beestjes, maar dan wel in de braadpan en met een goed glas rode wijn erbij”, is hier het standpunt. Want wanneer je een moestuin hebt en daar aan het begin van het seizoen je moeizaam opgekweekte bonenplantjes en voorgezaaide sla uit de grond staat te kijken, maar meerdere ochtenden geconfronteerd wordt met gemillimeterde zaaisels, heb je weinig boodschap aan eerbied voor de natuur, compassie met de medeschepselen en respect voor al wat leeft op dees’ aard. Maar ja, jagen mogen we niet dus gaan we preventief te werk: rond de moestuin staat een fijnmazig hek dat beoogt de konijnen buiten te houden. Lukt helaas niet want bevat gaten (door te strak er langs maaien en door algemene slijtage). Deze winter hebben we het hek grondig gerepareerd en als we dat goed gedaan hebben, gaan we een konijnenloos moestuinjaar tegemoet. Het zal er de komende weken

dus om spannen en mochten we toch nog konijnen vermoeden of zelfs zien, dan nemen we – binnen de legale kaders natuurlijk – verdere maatregelen.

Heel veel vogeltjes

Heb je van konijnen gauw teveel, van vogels heb je (er) nooit genoeg. Wij wonen op een heel interessant overgangsstukje van park-tuin-akker en hebben dus van alles wat. Je kunt hier's ochtends vroeg de krant uit de bus gaan halen en binnen een paar minuten kieviten, grutto's, spechten, een late uil, koolmezen, fazanten en mussen horen. En dan moeten de zwaluwen nog terug komen, eerste helft april. Om het vooral qua kleine vogels aantrekkelijk te houden, verwennen we die behoorlijk met vogelzaad, vogelpindakaas, vetbollen, gevulde kokosnoten en wat dies meer zij. Al jaren heeft Vivara een prima klant aan De Zandberg en bezorgt in het najaar tientallen kilo's vogelzaad en dozijnen pindakaaspotjes. We voeren van eind november tot begin april en denken dat het helpt om de tuinvogelstand hier te verbeteren. Sinds een paar jaar zijn de mussen terug. Benieuwd wie er dit voorjaar allemaal gaan broeden. Geen webcamera's in/bij onze vogelhuisjes maar we beleven er de lente niet minder om!

Tenslotte

Nog een paar korte nieuwsberichten:

- De Jeroen Bosch blockbuster tentoonstelling wilden we graag meepakken (zoals je weet is De Zandberg ook een cultuurberg) en we hadden dan ook al vroegtijdig kaartjes geboekt. Bleek bepaald geen overbodige luxe te zijn (want inmiddels nagenoeg uitverkocht) en was zeer de moeite waard. Veel indrukwekkend werk, een gezellige Bossche dag en blij dat we het konden zien.
- Hoog water was het gevolg van een natte winter. Op de foto kun je zien hoe de poel buiten haar

oeveren trad, anders gezegd: hoe het waterpeil ongeveer gelijk staat aan het maaiveld. Naar verwachting gaat het nu wel zakken, maar voorlopig is het voorland behoorlijk drassig!

- Volgende week, wanneer het volgens de vooruitzichten een paar dagen 15-16 graden is, houden we onze voorjaarsinspectie van de bijen. De verwachtingen zijn positief: een niet zo heel koude winter en dus weinig energie verbruikt. We hebben op een paar wat warmere dagen al bij alle kasten bijen zien vliegen. Ook konden we, bij de kasten met glazen dekplank, zien dat er fatsoenlijke volkjes aanwezig zijn. Wanneer we na het uitwinteren zeven of acht kasten hebben staan, proberen we er een paar weg te geven aan (beginnende) collega-imkers omdat we er anders echt teveel zullen hebben op de top van het seizoen (want dan moet er op enig moment gesplitst worden). In elk geval een goede bijenwinter denken we, en daar zijn we best content mee.
- Wilgen knotten is echt mannenwerk en daar heeft Robert zich deze winter fijn mee vermaakt. Ongeveer de helft van de bomen is onder handen genomen en dat resulteerde in een behoorlijk andere aanblik van de bomenrij en ook heel veel knotsels: takken die tot takkenril tussen de wilgen werden verwerkt en de nodige stammetjes op kachellenge die de komende jaren in de houtopslag zullen drogen. De volgende winter zal de andere

helft onder handen worden genomen. En daarna gaan we nadenken over ee knotschema waarbij we de boel in drieën of vieren gaan delen. Een werk in jaarlijkse uitvoering, en wat zijn het toch mooie bomen.

*Fijne Paasdagen en
tot de volgende nieuwsbrief!*

**DE PAASEITJES
ZIJN NIET GOED
VERSTOPT DIT JAAR

ZE LIGGEN
IN JANUARI AL
IN DE SCHAPPEN**

Loesje

zeeland@loesje.nl

www.loesje.nl/zeeland